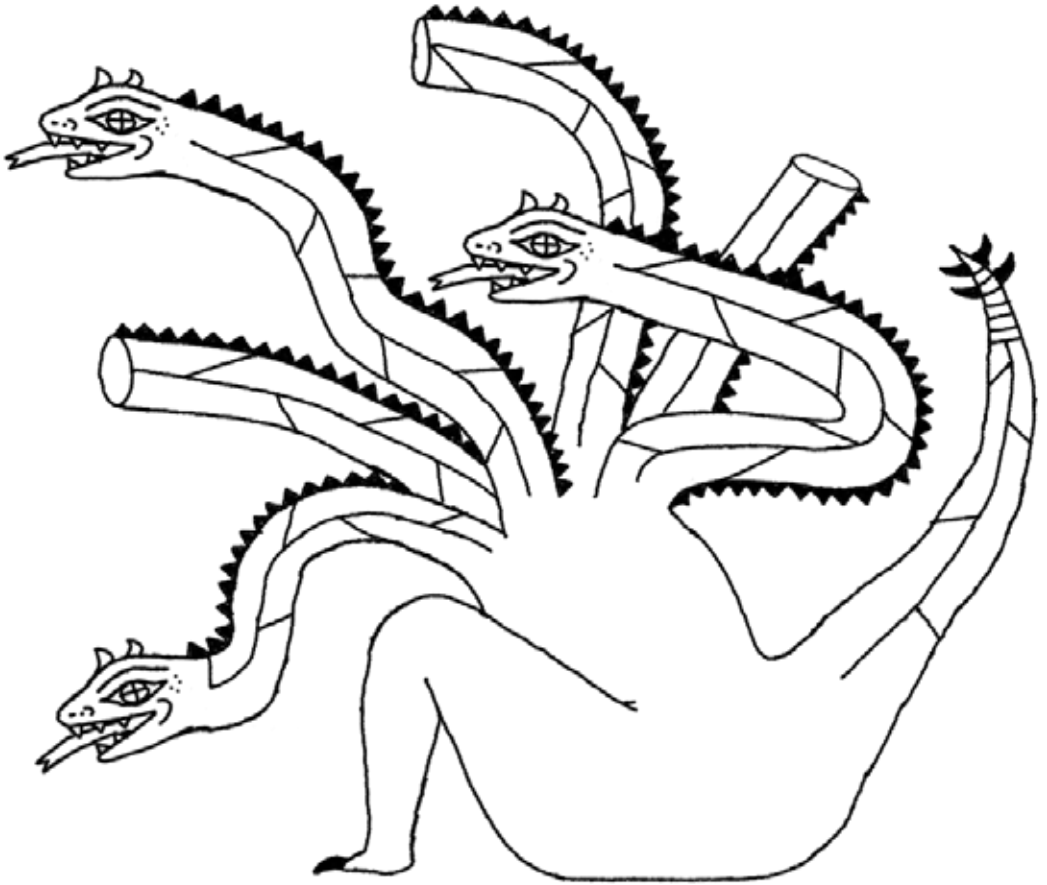

INFORME 2021:

L'OFENSIVA FONAMENTALISTA CONTRA EL DRET A L'AVORTAMENT

Informe 2021:
L'ofensiva fonamentalista
contra el dret a l'avortament.

L'Observatori de Drets Sexuals
i Reproductius.

L'Observatori de Drets Sexuals i Reproductius

L'Observatori de Drets Sexuals i Reproductius és un espai impulsat des de L'Associació de Drets Sexuals i Reproductius i una eina d'incidència política a través del coneixement de la realitat política i social i del seguiment de la legislació en matèria de Drets Sexuals i Reproductius. L'Observatori recull i estudia els casos rebuts i analitza les dades per tal de fer públics informes sobre la vulneració dels DSiR que ajudin a incidir i transformar les polítiques públiques.

Les vulneracions més habituals registrades a L'Observatori de Drets Sexuals i Reproductius són les referents a la Interrupció Voluntària de l'Embaràs (IVE), que inclouen dificultats d'accés de forma lliure i gratuïta, obtenció d'informació adequada i veraç, capacitat

d'escollir el mètode lliurement i tracte adequat i de qualitat. L'accés a l'anticoncepció és la segona vulneració més comuna, que inclou tant l'accés a l'anticoncepció d'urgència, a farmàcies i a la xarxa sanitària pública de Catalunya, com l'accés a mètodes anticonceptius, i les dificultats d'elecció i obtenció d'informació.

Enguany L'Observatori també ha registrat vulneracions de drets vinculades a les Infeccions de Transmissió Sexual, i les dificultats per accedir a un diagnòstic i al tractament corresponent, manca de qualitat en l'atenció a la salut sexual i reproductiva, dificultats d'accés als processos de Reproducció Humana Assistida i ús de llenguatge discriminatori. Aquest any, però, han estat especialment destacades les denúncies vinculades a l'assetjament a usuàries i professionals a les clíniques d'interrupció voluntària de l'embaràs.

Dimensions

→ DISPONIBILITAT

Accés a l'avortament arreu del territori:

La iniquitat d'accés als serveis i recursos per a la Interrupció Voluntària de l'Embaràs és encara una realitat. Les companyes de la Vaga Feminista de les Terres de l'Ebre denuncien que no es pot accedir a l'avortament tot el territori a través del mètode instrumental, si no és per causes mèdiques.

Es considera que l'actual distribució territorial dels dispositius d'atenció sanitària i les desigualtats derivades vulneren el dret d'accés a l'avortament, ja que no es pot garantir la disponibilitat de totes les tècniques, independentment de la zona on es resideix i, per tant, les dones no poden escollir de facto. A més, quan les dones necessiten un avortament instrumental i s'han de traslladar, en la majoria de casos han d'assumir els costos d'aquest desplaçament, els econòmics i els que no ho són.

→ ACCESSIBILITAT

Accés a una Interrupció Voluntària de l'Embaràs de menys de 14 setmanes:

Una dona cis que vol fer una IVE i va a l'ASSIR on li donen poca informació i de mala qualitat, concretament: no li donen les opcions d'escollir entre farmacològic i instrumental, i quan la llevadora li explica com funciona el farmacològic li diu que amb la medicació se li parará el cor al nadó, etc. La llevadora la deriva al ginecòleg a 10 dies vista, fet que augmenta una setmana més en la gestació. El protocol d'interrupció voluntària de l'embaràs de

Catalunya preveu que es doni informació sobre els diferents mètodes i la Llei 2/2010 indica que en l'atenció a la salut sexual i reproductiva els serveis públics han de garantir "La qualitat dels serveis d'atenció a la salut sexual integral i la promoció d'estàndards d'atenció basats en el millor coneixement científic disponible".

→ QUALITAT

Atenció sanitària en Infeccions de Transmissió Sexual:

Dona cis té una cita amb un especialista en dermatologia per condilomes a la zona anal. Rep un tractament infantilitzador, moralista i estigmatitzador de les pràctiques sexuals no normatives.

Segons la Carta de Drets i Deures de la Ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària la persona té dret a rebre una atenció sanitària de qualitat en totes les seves dimensions (eficient, eficaç, accessible, centrada en la persona, equitativa i segura) basada en l'evidència científica disponible i que doni resposta a la seva singularitat i valors.

→ ACCEPTABILITAT

Accés a Anticoncepció d'Urgència:

Una persona va a una farmàcia per anar a buscar el tractament per l'anticoncepció d'urgència i a la farmàcia li indiquen que no li donaran sense recepta. Des de 2009 l'accés a l'anticoncepció d'urgència a les farmàcies no requereix recepta.

→ PARTICIPACIÓ

Tractaments de Reproducció Humana Assistida:

Una dona cis fa un procés de reproducció assistida, amb una fecundació in vitro. Vol destruir els preembrions sobrants, però la llei preveu que per fer-ho la clínica li indica que calen dos certificats de dos metges externs per fer-ho.

Els Drets Sexuals i Reproductius preveuen que totes les persones tenen dret a participar en l'establiment de lleis, polítiques, programes i serveis referents a la salut pública a les seves comunitats i la Carta de Drets i Deures de la Ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària reconeix el dret a ser atès garantint la dignitat i l'autonomia de la persona.

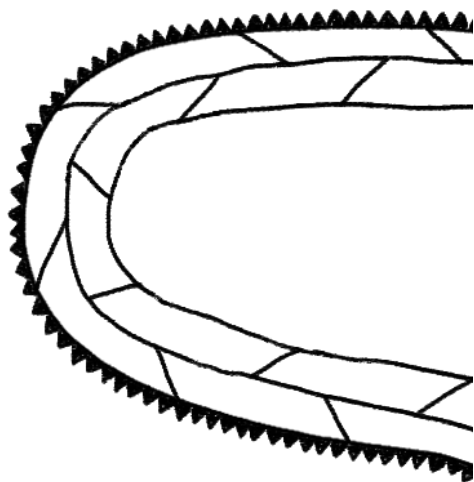
→ SOSTENIBILITAT

Assetjament a les clíniques acreditades per a la Interrupció Voluntària de l'Embaràs:

Una dona cis que es dirigeix a una clínica que realitza la pràctica professional de la interrupció voluntària de l'embaràs es troba amb un grup de persones que estan en contra

de l'accés a l'avortament, tot fent-ho visible i transmeten el seu desacord amb les dones i professionals que hi accedeixen.

Els Drets Sexuals i Reproductius preveuen que totes les persones tenen dret a l'accés, l'elecció i als beneficis dels avenços científics en l'elecció de mètodes de planificació familiar. El tractament adequat de la salut sexual i reproductiva, incloent la informació i els serveis de planificació familiar, es reconeix com un Dret Humà. Els DSiR també reconeixen el dret a la llibertat de pensament en tot allò relacionat amb la vida sexual i reproductiva. La llibertat de pensament sobre salut sexual i reproductiva no ha de veure's limitada per les idees de tipus religiós o cultural. També es reconeix el dret a la protecció i la cura de la salut.

Campanyes d'incidència

Al llarg de l'any des de L'Observatori es fan diverses accions amb l'objectiu de fer públiques les vulneracions dels Drets Sexuals i Reproductius. Entre les actuacions executades el 2021, destaquen:

—Accions de per la promoció de la garantia dels Drets Sexuals i Reproductius: comunicació a serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva i al Departament de Salut i reunions amb serveis de salut sexual i reproductiva.

- Campanyes de sensibilització i defensa dels Drets Sexuals i Reproductius: Tira pels drets!, denúncia pública de les dificultats d'accés a l'avortament, centrada en l'objecció de consciència i la iniquitat territorial, publicació d'una nota de premsa sobre les dificultats d'accés a l'anticoncepció d'urgència.
- Llançament del web "Vull avortar" elaborat des de L'Associació de Drets Sexuals i Reproductius amb indicacions concretes sobre el dret a l'avortament i com exercir-lo que inclou informació detallada, recursos sobre com accedir, i possibilitat de registrar vulneracions de drets.
- Seguiment dels casos d'assetjament a les clíniques. Amb la col·laboració de l'Oficina per la No Discriminació de l'Ajuntament de Barcelona s'ha fet un estudi i seguiment de la situació de les estratègies d'assetjament davant de les clíniques que practiquen interrupcions voluntàries de l'embaràs per part de grups contraris a l'accés a l'avortament.

Si bé al llarg de 2021 s'ha anat recuperant l'accés als serveis de salut sexual i reproductiva a Catalunya després de la situació de dificultats d'accés importants que vam denunciar en l'informe de 2020, encara s'han viscut les conseqüències de les afectacions al sistema sanitari públic de Catalunya de la pandèmia provocada per la COVID-19.

Les vulneracions dels DSiR continuen sent una realitat i tenen conseqüències rellevants sobre la vida de les persones. El 2021 ha destacat per ser un any en el qual hem denunciat reiteradament com els discursos i les accions contràries als DSiR els posen en perill i són contràries als Drets Humans. Concretament, situacions com les dificultats d'accés a l'avortament a causa de l'objecció de consciència, però també, l'assetjament a les clíniques d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs, una realitat fins ara poc freqüent a Catalunya i que aquest any ha estat molt present. Aquestes actuacions no són fets aïllats, responen a moviments globals que impliquen molts actors arreu del món, i és per això que aquest 2021 l'informe se centra en l'anàlisi dels grups fonamentalistes, anti-gènere o anti-drets, i les conseqüències de les seves accions a Catalunya.

Dossier: “Ofensiva fonamentalista al dret a l’avortament”

A diferents ciutats de l'Estat espanyol trobem grups de persones davant les portes de les clíniques que assetgen i violenten a dones i persones amb capacitat per gestar que decideixen interrompre el seu embaràs.

Són grups importats dels Estats Units, com *40 días por la vida*, fonamentalistes ultracatólics espanyols, com *los rescatadores*, dirigits per Jesús Poveda, o fanàtics antiavortament voluntaris de la Fundación Pro-Vida. Aquest darrer any, s'hi han sumat, també, grups de joves vinculats al partit d'extrema dreta VOX que, a través de la campanya *Cañas por España*, insulten i agredeixen a qui decideix avortar i a les professionals que treballen a les clíniques. Són molts, i diversos, els grups fonamentalistes, anti-gènere i anti-drets que utilitzen l'assetjament com una pràctica habitual.

A primer cop d'ull, ens pot semblar una acció localitzada, aïllada i duta a terme per grups de fanàtics religiosos. Aquesta pràctica, però, correspon a tot un conjunt d'accions que conformen una estratègia de caràcter transnacional que dissenya les accions de forma col·lectiva. Es tracta de tot un entramat organitzat que rep importants sumes de diners i que, després de definir unes accions concretes en l'àmbit internacional, les implementen de manera localitzada a cada estat i territori. Existeix un vincle directe entre els grups d'assetjadors que es concentren a les portes de les clíniques a l'Estat espanyol i les *lleis del batec del cor* aprovades aquests darrers mesos a diferents territoris dels Estats Units que tenen com a finalitat la prohibició del dret a l'avortament.

A l'Informe de L'Observatori de Drets Sexuals i Reproductius ens centrem en el projecte d'*Hazte Oír, Ambulancia Vida*, per traçar de forma nítida i gràfica una línia seqüencial que parteix des d'una acció concreta i localitzada a l'Estat espanyol i el vincle existent amb accions implementades en altres estats i al sistema multilateral.

Tracem una línia que comença a dibuixar-se en un carrer de la ciutat de Barcelona que viu una situació d'assetjament contra les dones que han decidit avortar. Fotos, missatges, cartells i informació manipulada amb l'objectiu de modificar la decisió ja presa i no permetre exercir el dret a l'avortament. També a altres ciutats de l'Estat hem vist com s'ofereix la possibilitat de fer una ecografia de forma gratuïta i escoltar els batecs del cor del fetus prèvia entrar al centre per accedir a l'avortament. Accions, amb una finalitat concreta, que fàcilment podem vincular amb les esmentades lleis del *batec del cor*; la gairebé total prohibició del dret a l'avortament a Polònia, el nomenament de la jutgessa antiavortista Amy Coney Barret als Estats Units, que finalitza amb l'atac al sistema multilateral de les Nacions Unides i l'intent de crear una diplomàcia paral·lela fonamentada en l'erradicació dels Drets Sexuals i Reproductius de les dones i les persones LGTBIQ+.

Un entramat internacional configurat per parlamentaris, ministres, caps d'estat, grups fonamentalistes, multinacionals, jutges i partits feixistes i d'extrema dreta, que compta amb el suport d'algunes de les esglésies principals com la catòlica, l'ortodoxa russa, l'evangèlica i institucions musulmanes. Una diversitat que s'uneix en un objectiu comú: l'atac als Drets Sexuals i Reproductius de les dones en tota la seva diversitat i de la població LGTBIQ+. Objectius que, per alguns, formen part de l'ADN de la seva ideologia i/o creença, per als altres és només un vehicle per arribar al poder, mantenir-s'hi i poder imposar una agenda econòmica neoliberal. Es tracta d'un entramat que, en paraules de l'activista feminista i experta acadèmica brasilera, Sonia Correa, es configura com una hidra.

Esbudellant la hidra

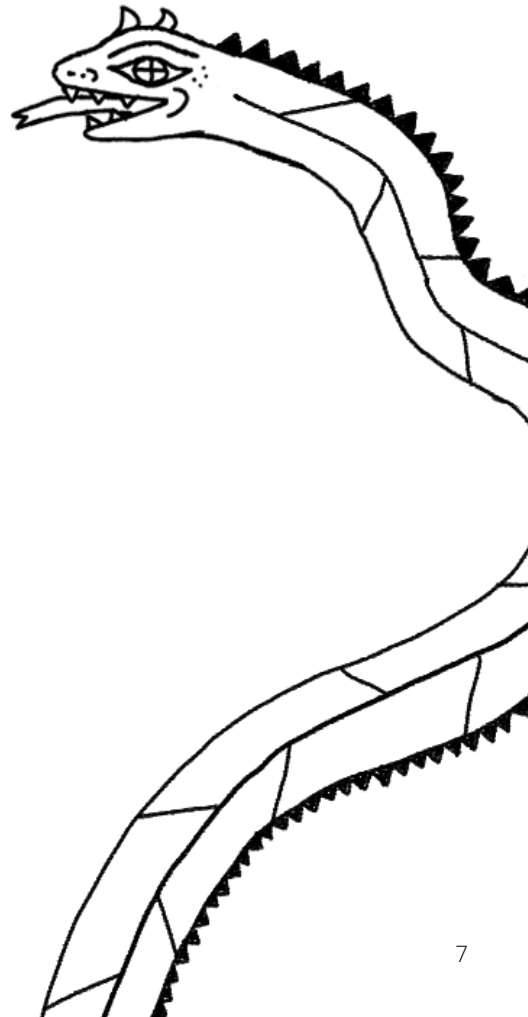
El projecte *Ambulancia Vida* és una campanya impulsada per la plataforma *Derecho a Vivir* creada pel grup fonamentalista espanyol *Hazte Oír*, fundat per Ignacio Arsuaga. Arsuaga és, ahora, fundador del grup fonamentalista internacional *CitizenGo*, que compta amb més de 14 milions de membres i que manté importants vincles amb el partit d'extrema dreta VOX. Sense anar més lluny, la cara visible de la campanya *Ambulancia Vida*, Gador Joya, és diputada per VOX a l'Assemblea de Madrid. Ignacio Arsuaga, a més a més d'haver fundat amb molt d'èxit aquests dos grups fonamentalistes, forma part de les juntes directives d'alguns dels grups fonamentalistes més grans, anti-drets i anti-gènere que operen a nivell internacional i en el sistema multilateral, com *Family Watch International* o *Political Network for Values*. Aquesta darrera és la branca internacional de l'organització *Valores y Sociedad* fundada per l'exministre del Partit Popular, Jaime Mayor Oreja, que també va impulsar la plataforma de parlamentaris de la Unió Europea per eliminar els Drets Sexuals i Reproductius: *One of Us*.

Arsuaga manté bones relacions de treball amb grups fonamentalistes tan importants com el grup polonès *Ordo Iuris*, que ha aconseguit la prohibició gairebé total de l'avortament i la implementació de les zones alliberades de persones LGTBIQ+ a Polònia. També amb el grup fonamentalista nord-americà *Alliance Defending Freedom* que en els darrers anys s'ha expandit a la Unió Europea i compta amb oficines a Brussel·les, Estrasburg i Ginebra i que ha estat assessorat per Steve Banon, promotor de les lleis dels batecs del cor als Estats Units. *Hazte Oír* i *Citizen Go* han estat denunciades públicament per rebre importants sumes de diners per part d'oligarques russos i per grups evangelistes nord-americans.

Des de L'Associació de Drets Sexuals i Reproductius volem compartir el coneixement generat en la nostra experiència concreta com a defensores dels Drets Sexuals i Reproductius sobre aquests grups, l'agenda política dels

quals passa per l'eradicació dels Drets Sexuals i Reproductius de les dones en tota la seva diversitat i de la població LGTBIQ+.

Segons la nostra perspectiva, l'ofensiva fonamentalista contra els Drets Sexuals i Reproductius no sorgeix com una reacció a l'auge del feminisme, sinó que té a veure amb la imposició d'un model econòmic neoliberal i austericida que necessita exercir violències contra bona part de la població. L'ofensiva mundial contra el dret a l'avortament té com a objectiu últim la imposició d'un model econòmic neoliberal, depredador, que ens empobreix a tots i totes i, per tant, afecta el conjunt de la població. És la nostra obligació desemmascarar-los i denunciar-los.

@observatoridsr
@lassociacio
t.me/lassociacio

Ajuntament
de Barcelona